Р Е Ш Е Н И Е
№ 44140

гр. София, 10.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 55 състав,** в публично заседание на 27.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **9873** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 13, ал. 9 и чл. 22 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Образувано е по жалба на П. М. И. срещу Решение № Ж-885 от 21.07.2026г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което на основание чл. 22, ал. 1 и ал. 7 от ЗЕ във връзка с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката е прекратено административното производство по жалба с вх. № Е-11ИН-00-1761 от 05.05.2026г., подадена от П. М. И. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, поради неоснователност. В жалбата се излагат подробни доводи, че решението на КЕВР е издадено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неизясняване на релевантните факти, както и в противоречие с материалния закон и целите му. Жалбоподателят твърди, че оспореният административен акт страда от пълна липса на мотиви, тъй като регулаторният орган не е провел самостоятелна проверка, а формално е възприел становището на електроразпределителното дружество. Поддържа, че за присъединяването на жилищна сграда с монофазна мощност от 12 kW при наличие на съществуваща мрежа ниско напрежение на 80 метра необосновано се изисква изграждане на нов трансформаторен пост 400 kVA в килия за 800 kVA и кабелни линии средно напрежение на прогнозна стойност 128 400.00 евро, представляващо прехвърляне на разходи за общо развитие на мрежата върху индивидуален битов клиент. Моли съдът да отмени решението като неправилно и незаконосъобразно и да върне преписката на КЕВР за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателката се явява лично и поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Ответникът – КЕВР, чрез юрк. К. в съдебно заседание и с писмено становище от гл. юрк. Б., оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.
Заинтересованата страна – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, чрез юрк. Н., оспорва жалбата като неоснователна и претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.
Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:
Жалбоподателката П. М. И. е собственик на поземлен имот с идентификатор 61807.73.4 по кадастралната карта и кадастралните регистри на [населено място], [община], местност „Ц.“, с площ от 997 кв.м, с трайно предназначение на територията „Урбанизирана“ и начин на трайно ползване „Ниско застрояване (до 10 м)“, придобит по силата на Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 28, том II, рег. № 1516, дело № 207 от 04.04.2024г., издаден от нотариус Д. Г. с рег. № 371 на Нотариалната камара. За имота е издадена от главния архитект на [община] за проектиране № 59 от 24.05.2025г. по чл. 140 от ЗУТ за изграждане на жилищна сграда.
На 23.03.2026г. П. И. е подала до „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД Заявление № [ЕГН] за проучване на условията за присъединяване на нов обект – „Жилищна сграда“ в посочения имот по реда на чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 6 от 28.03.2024г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (Наредба № 6/2024г.), ведно с искане за временно електроснабдяване за нуждите на строителството по чл. 7, ал. 1, т. 8 от същата наредба. Заявените параметри за обекта са предоставена мощност 12 kW (присъединена мощност 13.2 kW), ниво на напрежение 0.230 kV (ниско напрежение), монофазно захранване (една фаза), трета категория по осигуреност на електроснабдяването и един бъдещ битов потребител.
На 01.04.2026г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е издало две становища със SAP № ІВ-32-26-13118 – съответно за постоянно присъединяване на обекта (изх. № [ЕГН]) и за временно строително електроснабдяване (изх. № 1206232326_1). Съгласно становищата присъединяването следва да се осъществи към нов трафопост на въздушен електропровод (ВЕЛ) 20 kV „Разлив“, подстанция „З.“, извод „Разлив“. Предвидено е изграждане на нов комплектен трансформаторен пост в имота на заявителката или на границата му, в който да се предвиди поле „Вход“, поле „Охрана трансформатор“ и трафокилия, оразмерена за трансформатор 800 kVA, изпълнени чрез КРУ 20 kV, в която да се монтира трансформатор 400 kVA. Предвидени са монтаж на разединител РОМ 20/400А и вентилни отводи на стълб от ВЕЛ 20 kV, полагане на кабелна линия 20 kV тип САХЕк(вн)П 3х1х185 ммІ до новия трафопост, както и проектиране и изграждане на нова въздушна линия ниско напрежение до ново електромерно табло тип 1-П на имотната граница. Посочено е, че цената се определя по индивидуален проект съгласно чл. 33, ал. 4 от Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия (Наредба № 1/2017г.) и възлиза на прогнозна стойност в размер на 128 400.00 евро.
С писмени възражения от 08.04.2026г. и 05.05.2026г. заявителката е оспорила становищата пред мрежовия оператор, изтъквайки, че за монофазна битова мощност от 12 kW при наличие на действаща мрежа ниско напрежение на 80 метра и присъединен съседен имот (ПИ 61807.73.5) изграждането на нов трафопост 400 kVA е технически и икономически необосновано. Поискала е предоставяне на еднолинейна схема, товарови анализи, изчисления за пад на напрежението, количествено-стойностна сметка и анализ на алтернативи. С писмо от 28.04.2026г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е потвърдило становището си с общо позоваване на чл. 2, ал. 1 от Наредба № 6/2024г., без да предостави исканите технически и финансови разчети.
На 05.05.2026г. П. И. е подала жалба до КЕВР (вх. № Е-11ИН-00-1761 от 05.05.2026г., допълнена

на 05.06.2026г. и 08.06.2026г.) срещу определените условия и прогнозната цена от 128 400.00 евро, с искане за регулаторна проверка, изискване на техническата документация и изследване на възможността за присъединяване към близката мрежа ниско напрежение. С писмо от 14.05.2026г. КЕВР е изпратила жалбата на оператора за становище по реда на чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3/2013г.).

С писмо от 20.05.2026г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е предоставило становище, в което сочи, че местността е извън регулационните линии на [населено място], най-близкият трансформаторен пост е БКТП „Л.“ на разстояние 950 метра със силов трансформатор 400 kVA, обслужващ 66 клиенти с обща инсталирана мощност 500 kW, а най-близката мрежа ниско напрежение е на 80 метра от имота. Твърди, че поради отдалечеността и дължината на трасето присъединяването от съществуващи съоръжения би довело до недопустим пад на напрежението и влошаване на качеството на електроенергията за другите абонати, а цената по чл. 33, ал. 4 от Наредба № 1/2017г. е прогнозна и ще се установи окончателно след изграждането. С писмо от 27.05.2026г. КЕВР е изискала от [община] информация попада ли имотът в регулационните линии, на което кметът на общината е отговорил с писмо от 29.05.2026г., че имотът не попада в регулационните линии на [населено място].

Въз основа на Доклад с вх. № Е-Дк-1147 от 10.07.2026г. на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, на закрито заседание на 21.07.2026г. (Протокол № 178, т. 10), КЕВР в състав „Енергетика“ (в присъствието на Т. Е. – за председател по Заповед № 3-ОХ-57 от 14.07.2026г., и Б. Г. – член на комисията) е приела с 2 гласа „за“ оспореното Решение № Ж-885 от 21.07.2026г. С акта е прекратено административното производство по жалбата на П. И. поради неоснователност, като органът изцяло е пренесъл съдържанието на становището на оператора и е приел, че определянето на условията е от изключителната компетентност на мрежовия оператор по чл. 12, ал. 2 от Наредба № 6/2024г., съобразено е с чл. 2, ал. 1 от същата наредба, а цената правилно е определена като прогнозна по индивидуален проект съгласно чл. 33, ал. 4 от Наредба № 1/2017г.

Решението е изпратено на жалбоподателката по електронна поща на 23.07.2026г., а на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е връчено чрез ССЕВ на 24.07.2026г. Жалбата срещу решението е депозирана в съда на 31.07.2026г.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 13, ал. 9 от ЗЕ, от надлежна страна с правен интерес – пряк адресат на акта, чиито субективни права са засегнати от отхвърлянето на жалбата и прекратяването на преписката, срещу индивидуален административен акт, подлежащ на оспорване пред Административен съд – София-град.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение на КЕВР е издадено от компетентния за това специализиран държавен орган в рамките на правомощията му, регламентирани в чл. 22 от Закона за енергетиката и чл. 147 от Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Съгласно чл. 22, ал. 7 от ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60, като според чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3/2013г., когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на производството доказателства

комисията установи, че жалбата е неоснователна, тя с решение прекратява преписката. Решението е прието на закрито заседание на КЕВР, проведено в присъствието на нейни членове, в съответствие с изискванията за кворум и мнозинство по чл. 13 от ЗЕ (с 2 гласа „за“ на присъстващите членове на комисията със стаж в енергетиката) и е подписано съобразно чл. 59, ал. 2, т. 8 от АПК.

Съгласно чл. 76, ал. 4, т. 8 от Закона за енергетиката Комисията текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително чрез проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия за неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и клиенти към мрежите. Дейностите по присъединяване на клиенти на електрическа енергия към разпределителните мрежи са правно регламентирани в Закона за енергетиката и в Наредба № 6 от 28.03.2024г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи, като обхващат както сключването на договор за присъединяване, така и произтичащите от това задължения на мрежовия оператор по определяне на техническите условия, проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията. В този смисъл оплакванията на жалбоподателката изцяло попадат в обхвата на контролираната от КЕВР дейност.

Решението е издадено от компетентен орган и в предвидената от закона форма, но при съществени процесуални нарушения – такива, които ако не бяха допуснати, биха могли да доведат до други фактически и правни изводи на административния орган, както и при липса на мотиви и в противоречие с материалния закон.

Съдът намира, че административният орган не е изяснил относимите към спора факти и не е събрал каквито и да било доказателства с цел разкриване на обективната истина по спорните обстоятелства. Вместо това, КЕВР е възпроизвела като факти твърденията за тях, изложени от една от страните – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД. Твърдението за факти в административното производство, особено при оспорването им от насрещната страна, подлежи на доказване, каквото не е проведено в административното производство пред КЕВР, въпреки задължението на административния орган по чл. 36 от АПК.

В случая „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е издало Становище за присъединяване на обект за потребление към електроразпределителната мрежа с изх. № [ЕГН] от 01.04.2026г. КЕВР е цитирала фрагментарно чл. 2, ал. 1 от Наредба № 6 от 28.03.2024г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи, в частта му, че обектите се присъединяват към съответната електрическа мрежа при условия, определени от съответния мрежови оператор, като съответно е посочила, че в нормативната уредба не е уредена хипотеза, в която клиентите да имат право да определят условията за присъединяване, тъй като това правомощие е от изключителната компетентност на лицензирания оператор.

Пълният текст на чл. 2, ал. 1 от Наредба № 6 от 28.03.2024г. обаче предвижда, че обекти за потребление, за производство и за съхранение на електрическа енергия се присъединяват към съответната електрическа мрежа при технически условия и начин, определени от съответния мрежови оператор, при отчитане на възможно най-доброто икономическо и техническо решение.

По същество жалбоподателката е оспорила условията, предложени от дружеството, по отношение на които Комисията е приела, че съответстват на нормативната уредба. Именно този извод на Комисията не е обоснован в решението и не съществува яснота по съществени за спора факти. Безкритично и формално е възпроизведен доводът на енергийното дружество, че условията в становището са съобразени с чл. 2, ал. 1 от Наредба № 6/2024г. и съставляват оптимална схема при отчитане на най-доброто икономическо и техническо решение. Същевременно в решението на Комисията не е обсъдено твърдението на жалбоподателката за наличие на действаща мрежа

ниско напрежение на разстояние около 80 метра от имота, нито обстоятелството, че съседният имот (ПИ 61807.73.5) е бил присъединен към съществуващата мрежа при значително по-благоприятни условия. В тази връзка КЕВР не е обсъдила налице ли е по-благоприятна за жалбоподателката техническа възможност и не е събрала относими доказателства във връзка с този въпрос. Следвало е да събере доказателства, от които да се установи дали в действителност предложеният начин на присъединяване чрез изграждане на нов трансформаторен пост 400 kVA в килия за 800 kVA е единствено възможният и дали е икономически най-изгоден, включително за заявителката при монофазен битов товар от едва 12 kW. По преписката липсват еднолинейни схеми, данни за реалното натоварване на съществуващия трафопост БКТП „Л.“, изчисления за допустим пад на напрежението и детайлна количествено-стойностна сметка за формирането на прогнозната сума от 128 400.00 евро. Липсата на съображения и доказателства по важни за решаването на спора въпроси се явява пречка и за преценката на съда относно законосъобразността на оспорения административен акт. В този смисъл са постановените Решение № 8305 от 07.08.2023 г. по адм.д. № 473/2023 г. на ВАС, III о., Решение № 8316 от 08.08.2023 г. по адм.д. № 1174/2023 г. на ВАС, III о., Решение № 905 от 05.02.2025 г. по адм.д. № 7632/2024 г. на ВАС, III о.

Наред с това съдът намира, че решението противоречи и на материалноправните разпоредби на Закона за енергетиката и Наредба № 1/2017г. Съгласно чл. 116, ал. 3 от ЗЕ разширението и реконструкцията на разпределителната мрежа, свързани с присъединяването на обекти, се извършват от съответния мрежови оператор и са за сметка на собственика на мрежата. Съгласно чл. 31, т. 1, 2, 5 и 6 от ЗЕ цените за присъединяване трябва да бъдат икономически обосновани и да не допускат кръстосано субсидиране между отделните клиенти. Разпоредбата на чл. 34, ал. 3 от Наредба № 1/2017г. изрично забранява в разходите за присъединителни съоръжения на клиенти от групи I–VI (към които спада заявената мощност от 12 kW) да се включват разходи за изграждане на нов трансформаторен пост или разширение на мрежата по посока на подстанцията, извършвани с цел осигуряване на сигурността и качеството на снабдяването. Дори при присъединяване на обекти в територии извън регулация по реда на чл. 33, ал. 4 от Наредба № 1/2017г., цената по индивидуален проект включва единствено действително направените разходи за съоръженията, необходими конкретно за присъединявания обект, а не изграждането на обща енергийна инфраструктура със свръхкапацитет, обслужваща общото мрежово развитие. Поради това обстоятелството, че цената е посочена като прогнозна в становището, не освобождава административния орган от задължението да упражни регулаторен контрол върху законосъобразността на заложените технически съоръжения и заложения финансов модел.

Ето защо решението на КЕВР, като постановено при съществени процесуални нарушения, при липса на мотиви и в противоречие с материалния закон, следва да се отмени и преписката да се върне на КЕВР за ново произнасяне. При новото произнасяне регулаторният орган следва да събере служебно цялата техническа документация за района (включително еднолинейни схеми, данни за реалния товар на БКТП „Л.“, изчисления за очаквания пад на напрежението и детайлна количествено-стойностна сметка), при необходимост да извърши експертна проверка на място по реда на чл. 77 и чл. 78 от ЗЕ относно състоянието на мрежата ниско напрежение на 80 метра от имота, да изследва дали е налице техническа възможност за присъединяване от съществуващата мрежа ниско напрежение като най-добро икономическо и техническо решение по чл. 2, ал. 1 от Наредба №

6/2024г., да съпостави условията за присъединяване на съседния имот и да разграничи индивидуалните присъединителни съоръжения от разходите за общо развитие на мрежата по чл. 116, ал. 3 от ЗЕ и чл. 34, ал. 3 от Наредба № 1/2017г., след което да се произнесе ясно и аргументирано по всички възражения на жалбоподателката.
При този изход на делото основателна се явява претенцията на жалбоподателката за присъждане на разноски на основание чл. 143, ал. 1 от АПК. От представения платежен документ се установява, че оспорващата е заплатила държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 5.11 евро (равняващи се на 10.00 лева), която сума следва да бъде възложена в тежест на ответника КЕВР. Претенциите на ответника КЕВР и заинтересованата страна „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъдат оставени без уважение.
Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 55 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № Ж-885 от 21.07.2026г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което е прекратено административното производство по жалба с вх. № Е-11ИН-00-1761 от 05.05.2026г., подадена от П. М. И. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД.
ВРЪЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.
ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на П. М. И., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата в размер на 5.11 евро (пет евро и 11 евроцента), представляваща направени по делото разноски за внесена държавна такса.
Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на преписи.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: